

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Ontwerpregeling verbetering beschikbaarheid jeugdzorg

- ∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

- Jeugdigen en hun ouders / gezinnen
- Gemeenten
- Jeugdhulpaanbieders
- Gecertificeerde instellingen
- Professionals in de jeugdzorg

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

- Gemeenten
- Jeugdhulpaanbieders
- Gecertificeerde instellingen
- Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)
- De Stichting Inlichtingenbureau (IB)

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Deze ontwerpregeling strekt ter uitwerking van het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (Kamerstukken 36546). Dit wetsvoorstel is op 15 april jl. door de Tweede Kamer aangenomen en ligt nu in de Eerste Kamer. Het wetsvoorstel en de onderhavige ministeriële regeling zijn onderdeel van de Hervormingagenda Jeugd. Deze is in 2023 opgesteld en ondertekend door cliëntenorganisaties, professionals, aanbieders, gemeenten en het Rijk. Met betrekking tot deze ontwerpregeling geldt in het bijzonder dat deze is opgesteld in samenspraak met o.a. de NZa en de Stichting Inlichtingenbureau (IB). Parallel aan de internetconsultatie wordt deze ontwerpregeling ter advisering/toetsing voorgelegd aan de NZa, het IB, de Autoriteit Persoonsgegevens, VNG Realisatie en het Adviescollege Toetsing Regeldruk.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

In 2015 trad de Jeugdwet in werking. Vanuit de ambitie om jeugdzorg zoveel mogelijk in de omgeving van de jeugdige en het gezin te organiseren, is de bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor de organisatie van de jeugdzorg overgegaan naar gemeenten. Alhoewel goede ontwikkelingen in gang zijn gezet, zijn er ook knelpunten. Een daarvan is dat de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg onder druk staat. Uit onderzoeken blijkt dat jeugdigen vaak lang moeten wachten op passende hulp. De meest kwetsbare jeugdigen krijgen daardoor niet de jeugdzorg die zij nodig hebben. Ook ontbreekt (op landelijk niveau vergelijkbaar) inzicht in de beschikbaarheid van jeugdzorg. Daarnaast worden jeugdhulpaanbieders die voor meerdere gemeenten werken geconfronteerd met verschillende inkoopprocedures en contractvoorwaarden. Dat leidt tot hoge uitvoeringslasten. Tot slot blijkt uit diverse onderzoeken dat de financiële bedrijfsvoering van veel jeugdhulpaanbieders niet op orde is.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Er zijn diverse oorzaken te onderscheiden. In het kader van deze ontwerpregelgeving is onder meer relevant dat op het terrein van de professionalisering van de bestuursstructuur en de financiële bedrijfsvoering van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen nog stappen moeten worden gezet. De in voorliggende ontwerpregelgeving gestelde eisen strekken ter uitwerking van de eisen die hierover in het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg zijn opgenomen.

Daarnaast is onvoldoende landelijk inzicht in de beschikbaarheid van jeugdzorg en is vroegtijdige signalering van risico's voor de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg noodzakelijk. Op grond van het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg krijgt de NZa in dit kader twee taken: het verrichten van stelselonderzoek en de taak om zo vroeg mogelijk risico's te signaleren voor de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg. In voorliggende ontwerpregelgeving zijn regels opgenomen m.b.t. de verstrekking van gegevens door verschillende partijen aan de NZa, zodat de NZa deze taken goed kan uitvoeren.

c) Wat is de omvang van het probleem?

De huidige situatie raakt met name de jeugdigen en ouders die specialistische jeugdzorg nodig hebben en aanbieders die voor veel verschillende gemeenten werken.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Op grond van de Jeugdwet hebben gemeenten de verantwoordelijkheid om te voorzien in een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van (1) jeugdhulp, zodat voor jeugdigen en ouders voor wie hulp nodig is deze hulp beschikbaar is, en (2) van gecertificeerde instellingen, zodat een door de rechter opgelegde kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering kan worden uitgevoerd. Dit uitgangspunt blijft gelden.

Het is voor het beter functioneren van het stelsel evenwel noodzakelijk om op landelijk niveau beter inzicht te hebben in de beschikbaarheid van jeugdzorg en in staat te zijn vroegtijdig risico's te signaleren voor de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg. Van aanbieders wordt verwacht dat zij een professionele opdrachtnemersrol vervullen richting gemeenten, en dat zij continuïteitsproblematiek zoveel als mogelijk trachten te voorkomen. Hierbij is een goede financiële bedrijfsvoering noodzakelijk. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen nog stappen moeten zetten.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt **overheidsinterventie**?

Overheidsinterventie is noodzakelijk om het jeugdstelsel beter te laten functioneren en de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg te bevorderen. Als de overheid niets doet worden de risico's op continuïteits- en beschikbaarheidsproblematiek bij aanbieders niet verkleind en wordt het inzicht in de beschikbaarheid van jeugdzorg niet verbeterd.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Met het wetsvoorstel wordt beoogd de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg te verbeteren. Met deze ontwerpregeling wordt nader invulling gegeven aan verschillende onderwerpen uit het wetsvoorstel. Concreet gaat het om:

- * de schriftelijke vastlegging door jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen van de wijze waarop zij voldoen aan de eisen omtrent de bestuursstructuur;
- * welke financiële derivaten een jeugdhulpaanbieder en een gecertificeerde instelling voor welke doeleinden en onder welke voorwaarden kan aantrekken;
- * verschillende aspecten omtrent enerzijds de verstrekking van gegevens door verschillende partijen aan de NZa noodzakelijk voor de uitoefening van de taken van de NZa in het jeugddomein en anderzijds de verstrekking van gegevens door de NZa van gegevens die zij heeft verkregen bij de nieuwe taken in het jeugddomein.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

- Goede gezondheid en welzijn
- Gezondheid

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

1. Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

* Door eisen te stellen aan de bestuursstructuur en financiële bedrijfsvoering van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen, wordt beoogd bij te dragen aan een professionelere opdrachtnemersrol richting gemeenten en het verminderen van continuïteitsproblematiek. Deze eisen zijn opgenomen in het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg en worden op onderdelen uitgewerkt in de voorliggende ontwerpregeling (1. schriftelijk vastleggen hoe wordt voldaan aan eis van een interne toezichthouder en 2. regels rondom aantrekken financiële derivaten).

* Daarnaast wordt voorzien in uitwerking van de verstrekking van gegevens door partijen aan de NZa, zodat de NZa haar nieuwe Jeugd Wettaken goed kan uitoefenen. Het borgen dat de NZa de juiste gegevens ontvangt om haar taken uit te oefenen draagt bij aan de noodzakelijke verbetering van het inzicht in de beschikbaarheid van jeugdzorg en risico's voor de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg.

2. Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?
3. Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Zie 2 en 3 onder a)

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

1. Een professionelere bestuursstructuur en financiële bedrijfsvoering draagt bij aan het verminderen van continuïteitsrisico's.
2. Meer (landelijk) inzicht in de beschikbaarheid van jeugdzorg en vroegsignalering van risico's voor de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg door de NZa draagt bij aan het beter functioneren van het stelsel omdat alle partijen over de noodzakelijke (sturings)informatie beschikken en vroegtijdig risico's voor de beschikbaarheid kunnen worden gesignaleerd en afgewend.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

1. *Gelijktijdig aan de internetconsultatie werken VNG Realisatie, de NZa en het IB aan een uitvoeringstoets van de ontwerpregelgeving.*
2. *Bij de start van deze internetconsultatie wordt aan de Autoriteit Persoonsgegevens en het Adviescollege Toetsing Regeldruk advies gevraagd over de ontwerpregelgeving.*

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

De voorliggende ontwerpregelgeving geeft nadere invulling aan de kaders van het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg met als doel om de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg te verbeteren. In de ontwerpregelgeving worden hiertoe verschillende onderwerpen geregeld. Zie hiertoe meer specifiek onder 2a ('Wat zijn de beleidsdoelen?').

- b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));

*De ambities in dit voorstel worden onderschreven door partijen in het brede jeugddomein. Desondanks is het in een meer vrijblijvend kader niet gelukt om de ambities tot uitvoer te brengen. Om die reden is het verplichtende karakter doeltreffend en doelmatig. Voorts vereisen verschillende onderwerpen nadrukkelijk uitwerking in wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld verschillende aspecten rondom gegevensverstrekking.
* Naar verwachting zijn de bepalingen in het voorstel uitvoerbaar. Deze zijn in nauwe samenwerking met het veld tot stand gekomen.
*De maatregelen zullen met name van impact zijn op jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen, en op de NZa. Daarnaast zal ook het IB gegevens bij de NZa aanleveren.

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

De vaststelling van deze ontwerpregelgeving is o.a. afhankelijk van de verdere parlementaire behandeling en besluitvorming over het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Het wetsvoorstel ligt nu in de Eerste Kamer.

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De voorliggende ontwerpregelgeving wordt samen met de doeltreffendheid en de effecten van het wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdzorg binnen vijf jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel geëvalueerd en vervolgens elke twee jaar. Dit volgt uit artikel VII van het wetsvoorstel.